

Simpozij

Varstvo človekovih pravic v upravnopravnih in sodnih postopkih

UDK 342.722(047)

Dana 7. studenoga 2012. održan je simpozij *Varstvo človekovih pravic v upravnopravnih in sodnih postopkih* (Zaštita prava čovjeka u upravnopravnim i sudskim postupcima) u Brdu pri Kranju. Simpozij je jedna od aktivnosti u okviru hrvatsko-slovenskog znanstvenoistraživačkog projekta *Zaštita ljudskih prava u upravnopravnim i sudskim postupcima* u kojem sudjeluju istraživači s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Fakulteta za državne i europske studije iz Kranja, Slovenija.¹ Predmet istraživanja projekta su pitanja povezana s ostvarivanjem temeljnih ljudskih prava u postupcima odlučivanja o pravima, obvezama i pravnim interesima pojedinaca i drugih osoba, ostvarivanjem prava na pošteno suđenje i učinkovito pravno sredstvo u skladu s odredbama Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, kako u hrvatskim tako i u slovenskim upravnim i upravnosudskim postupcima, ustavnosudska zaštita u upravnim stvarima i uopće vezanost uprave odlukama ustavnog suda te dograd-

¹ Dvogodišnji bilateralni projekt *Zaštita prava čovjeka u upravnopravnim i sudskim postupcima* (*Varstvo človekovih pravic v upravnopravnih in sodnih postopkih*; 2012.–2013.) s hrvatske strane financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, a sa slovenske Javna agencija za istraživačku djelatnost. Voditelj projekta s hrvatske strane je prof. dr. sc. Ivan Koprić, redoviti profesor i predstojnik Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta u Zagrebu. Istraživači su doc. dr. sc. Anamarija Musa, doc. dr. sc. Marko Šikić, doc. dr. sc. Vedran Đulabić, doc. dr. sc. Frane Staničić i Daria Dubajić. Slovenski suvoditelj je dekan Fakulteta za državne i europske studije doc. dr. sc. Matej Avbelj, a istraživački time čine prof. dr. sc. Tone Jerovšek, prof. dr. sc. Janez Čebulj, Jernej Letnar Černič, Vojko Strahovnik i prof. dr. sc. Gorazd Trpin.

nja i modernizacija sustava zaštite prava građana u okviru europeizacije upravnog postupka, upravnog spora i javnih službi.

Simpoziju je prisustvovalo četrdesetak studenata i profesora dodiplomskog i doktorskog studija javne uprave Fakulteta za državne i europske studije u Brdu pri Kranju. Okupljene je pozdravio dekan Fakulteta docent Avbelj te predstavio projekt, glavnu temu i strukturu simpozija te hrvatske i slovenske istraživače na projektu, kao i teme njihovih izlaganja. U tri tematska panela svoje je izlaganje održalo šest hrvatskih i pet slovenskih istraživača. Na kraju svakog panela održana je rasprava.

U prvom panelu *Varovanje človekovih pravic skozi prizmo različnih standardov in institucij* (Zaštita ljudskih prava kroz prizmu različitih standarda i institucija) izlagali su profesor Ivan Koprić, docentica Anamarija Musa i docent Matej Avbelj. Profesor Koprić govorio je o europskim standardima i modernizaciji sustava zaštite prava građana u Hrvatskoj te najvažnijim europeizacijskim prilagodabama i promjenama na razini državne uprave, lokalne samouprave i javnih službi. Docentica Musa analizirala je faze razvoja institucije hrvatskog pučkog pravobranitelja (ombudsmana) od početnog razvoja pravnog okvira, preko povećanja vidljivosti u javnosti te najnovije reforme institucije ombudsmana u funkciji bolje zaštite prava građana. Docent Avbelj prikazao je genezu fenomena pluralizma zaštite ljudskih prava u EU i s obzirom na različitu upravnu tradiciju, zakonodavstvo, teoriju i praksu zemalja članica EU te koncept javnog reda (*ordre publique*).

U drugom panelu o upravnom sporu docent Marko Šikić prikazao je razvoj instituta zaštite građana od povrede prava na suđenje u razumnom roku u upravnosudskim postupcima u Hrvatskoj s obzirom na jamstvo poštenog suđenja te učinkovitog pravnog sredstva iz čl. 6. te čl. 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava. Docent Frane Staničić, govoreći o novom uređenju žalbe te novom institutu ocjene zakonitosti općih akata u novom hrvatskom Zakonu o upravnim sporovima, iznio je razloge zbog kojih smatra da je mogućnost korištenja obaju instituta u praksi nepotrebno sužena. Profesor Tone Jerovšek analizirao je akte zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, koji nisu predmet ocjene u upravnosudskim postupcima (akti političke diskrecije, akti vladanja), a koji su uređeni odredbama slovenskog ZUS-a. Profesor Janez Čebulj objasnio je pokušaj prijenosa ustavnosudske ocjene propisa koje donose upravna tijela na upravnosudski postupak pred slovenskim Upravnim sudom. Docentica Polona Kovač analizirala je najnovije slovenske presude donesene u upravnosudskim postupcima o pojedinačnim upravnim aktima kao predmetu upravnog spora, polazeći od europskih standarda dobre uprave.

U sklopu trećeg panela *Odprta vprašanja pravnega varstva v javni upravi lato sensu* (Otvorena pitanja pravne zaštite u javnoj upravi *lato sensu*) izlagali su dr. sc. Jernej Podlipnik, docent Vedran Đulabić i Daria Dubajić. Dr. sc. Podlipnik objasnio je dileme u vezi s ukidanjem i poništavanjem odnosno izmjenama odluke po pravu nadzora prema čl. 88. slovenskog Zakona o poreznom postupku. Docent Đulabić analizirao je ideološku i praktičnu razinu rasprave o javnim službama, suvremene tendencije njihova razvoja u kontekstu europeizacije i uloge pojedinca prema javnim službama. Daria Dubajić analizirala je najznačajnije dvojbe u pogledu primjene instituta zaštite od postupanja pružatelja javnih usluga, novini hrvatskog Zakona o općem upravnom postupku.

Uočene su mnoge sličnosti između dviju zemalja s obzirom na zajedničku upravnu tradiciju i kontekst europeizacije javne uprave. U proljeće 2013. slovenski i hrvatski istraživači ponovo će zajednički raspraviti o problemima i pokušati predložiti nova rješenja za bolju zaštitu prava građana pred upravnim i upravnosudskim tijelima, ovoga puta na zagrebačkom Pravnom fakultetu pred studentima (poslije)diplomskih studija, ali i ostalom zainteresiranom javnosti.

*Daria Dubajić**

* Daria Dubajić, znanstvena novakinja na znanstvenom projektu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske *Europeizacija hrvatske javne uprave: utjecaj na razvoj i nacionalni identitet* (scientific researcher on the project financed by the Ministry of Science, Education and Sports of the Republic of Croatia *Europeanisation of the Croatian Public Administration: Influence on Development and Identity*, Faculty of Law, University of Zagreb, email: ddubajic@pravo.hr)